

ТЫЗЭКЪОТМЭ — ТЫЛЪЭШ!

АДЫГЭ

1923-рэ илъэсым
гъэтхалэм
кыщегъэжъагъэу
кыдэклы

100
Голос
адыга

МАКЪ

№ 167 (22856)

2023-рэ илъэс

БЭРЭСКЭЖЪЫЙ
ЮНЫГЪОМ и 13

ОСЭ ГЪЭНЭФАГЪЭ ИЭП

6 +
тисайт

WWW.ADYGVOICE.RU

тихытыу нэклубгъохэр

Адыгэ Республикэм и Правительствэ игъэзет

Лъэпкъым ижъуагъохэр тыди щэшлэтых

Культурэм ихъугъэ-шлагъэхэмкIэ тишьолыр къахэщэу Iофтхьэбзэ зэфэшхьафыбэ щызэшлуахы. ЕтIани хэгъэунэфыкIыгъэн фаер республикэм щызэхашхэрэм ямызакъоу, Адыгеим инэпэеплхэу тикупхэр нэмыкI шьолыргхэм ащыкIорэ Iофыгъохэми бэрэ зэрахэлажъэхэрэр ары. Аужырэ уахътэм культурэм тишьолыр зызэрэщиушьомбгъурэм, мы лъэныкъом фытегъэпсыхьэгъэ псэуальэхэр зэрагъэкIэжъхэрэм, кIэу зэрашыхэрэм, творческэ купхэм Iэпылэгъоу агъотырэм мы пстэури кыпкырыкIэу пIытэн пIэкIышт.

(ИкIэух я 4—5-рэ нэклуб. арыт).

Зэфэхьысыжъхэм атегущыIагъэх

Народнэ депутатхэм якъэлэ Совет ихэдзынхэу республикэм икъэлэ шхьалэ щыкIуагъэхэм афэхьугъэ кIэуэххэмкIэ Адыгеим и Лышхьэу Къумпыл Мурат Мыекъуапэ имэрэу Геннадий Митрофановым зэлукIэгъу дырилагъ.

Шъугу къэтэгъэкIыжъы: къалэу Мыекъуапэрэ псэуплэу Каменноостокскэмрэ хабзэм иллыкIо къулыкIухэм яхэдзынхэр, джаш фэдэу Мыекъопэ районымкIэ народнэ депутатхэм я Совет идепутат ихэдзын тедзэхэр Iоныгъом и 8-м кыщегъэжъагъэу и 10-м нэс республикэм щыкIуагъэх.

Мыекъуапэ имэр кызэрилуагъэмкIэ, я V-рэ зэлугъэкIэгъумкIэ народнэ депутатхэм якъэлэ Совет идепутатхэм яхэдзынкIэ хэукъоныгъэхэр хашы-хьагъэхэп ыкIи ахэр щылагъэхэп алытагъ.

Хэдзыплэ чыплэхэм хабзэр ащылуагъэ мыхъуным ыкIи ахэр щынэгъон-чъэнхэм лъыплъагъэх хабзэм икъулыкIухэр, общественнэ лъыплъакIохэр ыкIи лъыплъэкIо-блогерхэр.

Зэхэт системэм тетэу партийнэ спискэхэмкIэ кандидат 21-рэ, зы мандат зилэ хэдзыплэ койхэмкIэ — кандидати 9 хадзыгъ. Хэдзаклоу къекIолагъэр процент 31-рэ фэдиз.

ПстэумкIи хэдзынхэм политическэ партии 6 ахэлэжъагъ. «Единая Россия» макъэхэм япроцент 61,17-рэ фатыгъ, КПРФ-м — процент 12,88-рэ, ЛДПР-м — процент 11,55-рэ. ПстэумкIи хадзыгъэр депутат 30: «Единая Россия» ыцIэкIэ — 23-рэ, ЛДПР-м — 4, КПРФ-м — 3.

Партиехэу «Справедливая Россия», «Новые люди», «Коммунисты России» зыфилохэрэр проценти 5-м шхьадэкIыгъэхэп, мандатхэр атегощэгъэнхэмкIэ шапхэм нагъэсыгъэп.

«ТэркIэ мэхъанэ зилэр зэхьокIыныгъэшIухэу республикэм икъэлэ шхьалэ фэхьухэрэр лъыгъэкIотэгъэнхэр ары. Мыекъуапэ ихэдзакIохэу мы хэдзынхэм къыкIолагъэхэм анахьыбэм амакъэ «Единая Россия» зэрэфатыгъэр тэлъэгъу. Къэлэ Советым кIэу хагъэхьагъэхэм цIыфхэм ящыIагIэ нахьышIу шIыгъэным фытегъэпсыхьэгъэ IофшIэныр

(ИкIэух я 2-рэ нэклуб. ит).

Зэфэхьысыжьхэм атегушчылагъэх

(ИкӀух).

лъагъэкӀотэн фаеу сэлъытэ. Къалэу Мыекъуапэ бэ пшъэрлгъу тилэр – общественнэ транспортым, гъогухэм, инвестициехэм алъэныкъокӀэ Иофхэм язытет нахьышлӀу шӀыгъэным ыкӀи нэмыкӀхэм япхыгъэ Иофыгъохэр. ХэдакӀохэм цыхъэу

къытфашӀырэр мафэ къэс къэдгъэшӀыпкъэжьын, депутатхэр тигъусэхуэ, зэкӀэ политическэ партиехэм ыкӀи общественнэ организациехэм таделажьэзэ ыпэкӀэ тылъыкӀотэн фае», - къылуагъ КъумпӀыл Мурат.

Къалэу Мыекъуапэ имэрэу Геннадий Митрофановым къызэрэхигъэщыгъэмкӀэ, муниципалитетым пшъэдэкӀыжьэу

ыхьырэр зыфэдиизыр икӀоу къыгурэлӀ ыкӀи депутатэу хадзыгъэхэм нахьышлӀум ылъэныкъокӀэ адэлэжьэным фэхъазыр.

«ТапэкӀэ проектышохэр зэшӀотхын фаеу къытпышлӀых, къалэм имызакъоу зэрэпсаоу республикэмкӀэ ахэм мэхъанэшхо ялэу щыт. Къалэ Советыр тигъусэу Адыгеим ипашэхэм къагъэуцугъэ пшъэрлгъуэр зэшӀохыгъэнхэм амалэу тилэр зэкӀэ етхьылӀэшт», — къылуагъ Геннадий Митрофановым.

ЗэлукӀэгъум илъэхъан къалэ хэбзэ къулыкӀухэмрэ депутатхэмрэ ренэу аналэ

зытетын фэе проектхэм атегушчылагъэх. Ахэр зыфэгъэхьыгъагъэхэр псыхъоу Шхъэгъуашэ инэкпӀэ изэте-гъэпсыхъан ухыгъэныр, къалэ бассейнер гъэцэ-кӀэжыгъэныр, Мэздахэ къыпэлӀул чыплэр гъэкӀэжыгъэныр, инфраструктурэмрэ энергетикэмрэ япсэуалӀэхэр гъэкӀэжыгъэнхэр, къалэу Мыекъуапэ иархитектурнэ саугъэтхэр зыпкъ игъэуцожьыгъэнхэр ары.

АР-м и Лышхъэ ипресс-къулыкӀу. Сурэтхэр: М. Гордышов.

Мылькур дэгъоу зыщэгъэзекӀорэ шӀольырхэм Адыгеир ахалытагъ

2022-рэ илъэсым шӀольырхэм мылькур зэрагъэзекӀуагъэм фэгъэхьыгъэ уплӀэкӀунэу зэхашгъагъэхэм япэшлорыгъэш зэфэхьысыжьхэр Урысыем финансхэмкӀэ и Министерствэ иофициальнэ сайт рагъэхьагъэх.

Зэфэхьысыжьхэм къызэраушыхьатӀрэмкӀэ, Урысые Федерацием ишӀольырхуэ дэгъоу мылькур зыгъэзекӀохэрэм Адыгэ Республикэри ахэфагъ.

2022-рэ илъэсым зэхашгъэгъэ уплӀэкӀунхэм якӀэххэм атэтэу Урысыем ишӀольыр 24-мэ мылькур дэгъоу, шӀольыр 43-мэ уигъэрэзэнэу, шӀольыр 18-мэ уимыгъэрэзэнэу агъэзекӀоу алытагъ.

УплӀэкӀунхэм лъэныкъуи 7 къахырагъэуытагъ. ШӀольырхэм бюджетыр планировать зэрашӀырэр, къэралыгъо мылькур зэрагъэфедэрэр, къэралыгъо фэлӀо-фашӀэхэр зэрагъэцакӀэхэрэр, муниципальнэ образованиехэм мылькумкӀэ

зэфыштыкӀлэу адырӀэхэр, Урысыем и Президент и Указхэр зэрагъэцакӀэхэрэр къыдалытагъэх.

Шъугу къэтэгъэкӀыжьы зэхэуытэгъэ бюджетымрэ республикэ бюджетымрэ проценти 9 зэрахъуагъэр. Зэхэуытэгъэ бюджетыр сомэ миллиард 44-рэ, республикэ бюджетыр сомэ миллиард 38,5-рэ зэрэхъугъэр. ГъэрэкӀо хъарджэу ашӀыгъэр хэпшыкӀлэу нахьыбагъ. Зэхэуытэгъэ бюджетым сомэ миллиард 44-рэ хъарджэу, республикэ бюджетым — сомэ миллиард 38-рэ ашӀыгъагъ. Хъарджхэм анахьы хахьор нахьыбагъ. ГъэрэкӀо зэхэуытэгъэ бюджетым дотациеу фэхъугъэр процент 13.

Адыгэ Республикэм икӀэралыгъо учреждениеу «Зихэкужъ къэзыгъэзэжыгъэхэр шӀыныгъэм хэгъэгъозэгъэнхэмкӀэ Гупчэр» зыфилорэм ипашэу ГъукӀлӀ Асхъад Тыркубий ыкӀом янэ идунай зэрихъожьыгъэр гухэкӀышхо тшыхъоу тыфэтхъаусыхэ.

АР-м икӀэралыгъо учреждениеу «Зихэкужъ къэзыгъэзэжыгъэхэр шӀыныгъэм хэгъэгъозэгъэнхэмкӀэ Гупчэр» зыфилорэм илофышӀэхэр.

Адыгэ Республикэм лъэкпӀэ ИофхэмкӀэ, лӀкӀыб къэралхэм ащыпсэурэ тилӀэкӀэгъухэм адырӀлэ зэлхыныгъэхэмкӀэ ыкӀи къэбар жъугъэм иамалхэмкӀэ и Комитет гухэкӀышхо щыхъоу фэтхъаусыхэ Адыгэ Республикэм икӀэралыгъо учреждениеу «Зихэкужъ къэзыгъэзэжыгъэхэр шӀыныгъэм хэгъэгъозэгъэнхэмкӀэ Гупчэр» зыфилорэм ипашэу ГъукӀлӀ Асхъад Тыркубий ыкӀом янэ идунай зэрихъожьыгъэм фэшӀ.

Зичэзыу шӀушӀлэ ИпылӀэгъур

ХэушхъафыкӀыгъэ дзэ операцием хэлэжьэрэ дзэкӀулыкӀушӀэхэм апае зэпымыоу шӀушӀлэ ИпылӀэгъур республикэм щаугъои, амал зэрилӀкӀэ тхьамафэм зэ афашэ.

Ащ фэдэ Иофхъабзэхэм якӀэщакӀохэм зэу ащыц ветеранхэм я Урысые общественнэ организацие и Адыгэ республикэ къутамэу «Боевое братство» зыфилорэр.

Мы организацием хэтэу лӀзэщыкӀ Геннадий мэфэ заулӀкӀэ узэкӀлэ-лӀбэжымыэ Херсон хэкум кыкӀыжыгъ, ащ зичэзыу шӀушӀлэ ИпылӀэгъур тидзекӀолӀхэм афишагъ.

— Мы зичэзыу кӀогъум афэтцагъэхэр зэкӀэ дзэкӀулыкӀушӀэхэм нахь ящыкӀагъэу къызкӀлӀлӀлӀгъэхэр ары, — къелуатэ лӀзэщыкӀ Геннадий. — Ахэр: дронэу къэбыбырэм ымакӀэ нахь лъэшэу къэзыгъэлурэр, тепловизор, бензо-генератор, пхъэххэр, къазгырхэр, хытыу зэфэшхьафхэр, зэрагъэфэбэрэ пкъыгъохэр, зызэратхьа-кӀыштхэр, нэмыкӀхэри. Анахъэу зышӀыгушӀулыкӀыгъэхэр ягупсэхэм къафэгъэхъазырыгъэхэр ары. Джащ фэдэу тидзекӀолӀхэм агъэфедэрэ электрогенератор къутагъэр къыздэтщэжыгъ, ар афяджэшӀыжыныш, кӀэу тыгъоирэ шӀушӀлэ ИпылӀэгъум хэтэу афэтщэжышт.

Ветеранхэм я Урысые общественнэ организацие и Адыгэ республикэ къутамэу «Боевое братство» зыфилорэм итхьаматэу Алексей Харитоновым шӀушӀлэ Иофхъабзэу зэрахъэрэм чанэу

къыхэлажьэхэрэм ирзэныгъэ гушы-лӀхэр афигъэзагъэх.

— Сигуапэу тхъашуегъэпсэу яслӀомэ сшӀоигъу «Волонтерская рота Боевого Братства», «За Наши», «Бумеранг» зыфилорэрэм ыкӀи «ДзекӀолӀ пшэры-хьаплӀэм». Зэпымыоу зышӀуагъэ къытэ-зыгъэкӀыхэрэм ащыц псэолӀэшӀ базэу «Прораб» зыфилорэм ипашэу Валерий Чуб, — хигъэунафыкӀыгъ Алексей Харитоновым.

лӀзэщыкӀ Геннадий шӀушӀлэ ИпылӀэгъур тидзекӀолӀхэм зэрафишагъэм имызакъоу, Херсон хэкум иобщественнэ организациеу «Боевое братство» зыфилорэм ипашэу Игорь Телегиным зэлукӀэгъу дырилагъ. ШӀольыр къутамэхэр тапэкӀэ зэрэздэлэжьэхтхэм илофыгъохэм атегушчылагъэх ыкӀи тиньбыжыкӀэхэм япатриотическэ плуныгъэкӀэ анахъэу аналэ зытырагъэтышт лъэныкъохэр агъэнэфагъэх.

— Мыекъуапэрэ Геническэрэ зэкъош къалэх. ЗэлукӀэгъур ныбджэгъуныгъэ нэшанэ хэлэу рекӀокӀыгъ, тызэгъусэу пхырытщышт проектхэр, джыри тызышӀызылӀэшт уахътэр дгъэнэфагъэх, — къыхигъэщыгъ лӀзэщыкӀ Геннадий.

лӀЗШЫНЭ Сусан.

Льэхъаным диштэу

хэхьоныгэхэр ышлынхэм, сэнауцыгээ зыхэль режиссерхэр кыхагэщынхэм loф дэслэгээнэр ары. К1э-

Лъэпкъым ижъуагъохэр

(Иккытх).

АР-м культурэмкӀэ иминистрӀэ игуадзӀу Кушъу СветланӀэ зыӀудгъагъ ыкӀи Ӏофыгъоу зӀахӀӀхӀэрӀм афӀгъӀхыгъӀгъу гушӀӀӀгъу тыфӀхыгъ.

— **ГъэмӀфӀ мӀзицӀу блӀкӀыгъӀм творческӀэ купхӀэр зыхӀӀӀжӀӀгъӀэ ӀофтхӀабзӀэ зӀфӀшхӀафхӀэр режӀугъӀӀокӀыгъӀх. МӀхъанӀэ зӀӀхӀӀм ащыц тиреспубликӀэ имызакъоу, кӀӀралыгъом ишӀолгъырхӀм кӀарыкӀырӀэ купхӀэр ахӀм зӀрахӀажӀӀхӀэрӀр. ЕжӀхӀм зызӀраушӀтырӀм дакӀоу, тикультурӀэ, тишӀӀн-хӀабзӀхӀэр ашӀогъӀшӀӀгъонӀу гушӀхӀӀэ баиныгъӀу мыц цагъотырӀэр зыдахӀыжӀы. А лъӀныкъомкӀӀэ нахӀ кӀахӀӀцыгъӀэ ӀофтхӀабзӀхӀэр сьӀд фӀдӀхӀа?**

— АР-м и ЛъышхӀӀэ иунашӀокӀӀэ псӀупӀӀхӀм адӀт культурӀм иунӀхӀм нахӀ игъӀӀотыгъӀу, шӀпхӀакӀӀхӀм атӀтӀу Ӏоф ягъӀшӀӀгъӀӀным кӀыдыхӀӀытагъӀу, тичылӀхӀм зӀхӀхӀӀ инхӀэр ащызӀхӀтӀӀхӀ. А лъӀныкъомкӀӀэ нахӀ кӀахӀӀцыгъӀхӀм ягъуӀу кӀӀпшӀын хъумӀ, жъоныгъуакӀӀм и 13-м культурӀм и УнӀу ГъобӀкӀуае дӀтым кӀӀӀӀцыкӀу театралӀнӀэ купхӀм яӀ IV-рӀэ шӀолгъыр фестивалӀу шыкӀуа-

гъомкӀӀэ кӀебгъӀжӀӀн фае. Ар едзыгъуитӀоу зӀхӀӀӀгъагъ. АпӀрӀр онлайн шӀыкӀӀм тетӀу кӀуагъӀ. Ащ творческӀэ куп 72-рӀэ, нӀбгырӀэ 820-рӀэ хӀӀӀжӀагъ. ЯтӀонӀрӀэ едзыгъом куп 26-рӀэ пхырыкӀыгъ, нӀбгырӀэ 274-мӀэ зыкӀагъӀӀӀгъуагъ. Адыгеим, КъӀбӀртӀӀе-БӀлькӀарым, Краснодар, ыкӀи Ставрополгъ крайхӀм, Волгоград ыкӀи Астрахангъ хӀӀхӀм, Дагъыстаным якупхӀм фестивалым зыкӀышӀагъӀӀгъон алӀӀкӀыгъ. ЗӀахӀхӀм ипрограммӀэ хӀтӀу нысхӀӀӀэ театрӀу «ДышгъӀ кӀошын» зыфӀлорӀм иартистхӀм мастер-классхӀэр кӀатыгъӀх, лъӀпкӀ шхыныгъӀохӀмкӀӀэ хӀакӀӀхӀэр агъӀшӀуагъӀх, адыгӀ джӀегукӀӀэ мӀфӀкӀыр зӀфашӀыжӀыгъ. Фестивалым и Гран-при кӀӀзыхыгъӀэр нарт эпосым итхыдӀэ тыхыгъӀэ кӀӀгъӀӀӀгъонӀу «ЗышхӀхӀэ нахы шхыитӀу» зыфӀлоу Теуцожгъ ФатимӀэ ыгъӀуцугъӀэр ары.

— **КультурӀм ыльӀныкъокӀӀэ щыӀӀ лъӀпкӀ проектхӀм шгуадӀлажӀӀӀ сьӀд фӀдӀэ ӀофтхӀабзӀхӀа зӀхӀшӀуагъӀхӀэр?**

— Ащ фӀдӀу зыцӀӀэ кӀесӀощтыр АР-м культурӀмкӀӀэ и МинистерствӀӀэ лъӀпкӀ культурӀм и ГупчӀӀэ зӀгъусӀхӀу сабыхӀхӀм якӀӀхӀумӀн и МафӀэ ехӀулӀӀу ХъакурынӀхӀаблӀэ зызӀхӀӀгъӀӀ ӀофтхӀабзӀэр ары. ЛъӀпкӀ проектӀу «КультурӀм» ишӀолгъыр проектӀу «ТворческӀэ

цыфхӀэр» зыфӀлорӀм ипрограммӀэ игъӀӀӀӀӀӀ ар кӀыхиубытӀӀыгъ ыкӀи жанрӀэ зӀфӀшхӀафхӀмкӀӀэ сабыхӀхӀм ятворческӀэ фӀгъӀхыгъагъ. 2023-рӀэ ильӀсымкӀӀэ АР-м икӀӀӀралыгъо программӀу «КультурӀм икӀхӀоныгъ» зыфӀлорӀм кӀыдыхӀӀытагъӀу фестивалыр щытыгъ. КӀыхӀзгъӀӀӀмӀэ сшӀоигъу лъӀпкӀ проектӀу «КультурӀм» иамалхӀмкӀӀэ лъӀпкӀ культурӀм и ГупчӀӀу ХъакурынӀхӀаблӀэ дӀтыр 2022-рӀэ ильӀсым зӀрагъӀӀӀжыгъӀэр. Онлайн шӀыкӀӀри хӀтӀу фестивалым нӀбгырӀэ 400 фӀдиз хӀӀӀжӀагъ. ЕжӀ ХъакурынӀхӀаблӀэ шыкӀогъӀэ зӀахӀхӀэр порталӀу «ПРОКультура. РФ» зыфӀлорӀмкӀӀэ кӀатыжыгъ. НӀбгырӀэ мин 17 ащ еплӀыгъ. Фестивалым хӀтӀу АР-м

ия II-рӀэ едзыгъо Астрахангъ шыкӀуагъ. Ащ хӀӀӀжӀагъ ижӀырӀэ лъӀпкӀ ордӀ кӀӀӀонымкӀӀэ купӀу «ДжӀэныкӀор», художественнӀэ пӀшӀр Исуп Заур. Фестиваль-зӀӀӀӀкӀокум изӀфӀхысӀыжхӀмкӀӀэ, нӀмыкӀӀу текӀӀоныгъӀэр кӀышӀыдӀзы-хыгъӀхӀм афӀдӀу, «ДжӀэныкӀом» миллионитӀу зӀрылгъ грантыр кӀырихыгъ. Ар зымыуасӀэ щыӀӀп, лъӀшӀу тигъӀушӀуагъ. А куп дӀдӀр «Урысые ичӀытх хӀдыкӀыгъ» зыфӀлорӀэ Урысые фестивалӀу Чебоксары шыкӀуагъӀм хӀӀӀжӀагъ. ШӀолгъыр пӀпчӀ ичӀытх (картӀэ) хӀдыкӀыгъӀэ ащ кӀырихылагъ. АдыгеимкӀӀэ а ӀофшӀагъӀэр зыгъӀӀӀӀӀгъӀхӀэр ӀӀпӀӀӀӀӀӀу Сет Сафит, ГумӀэ ЛарисӀэ, БитӀэ Аз, ГумӀэ Русет, ДжарымӀӀӀӀу Зурет ыкӀи Мыгу Рузан.

«АР-м и ЛъышхӀӀэ иунашӀокӀӀэ псӀупӀӀхӀм адӀт культурӀм иунӀхӀм нахӀ игъӀӀотыгъӀу, шӀпхӀакӀӀхӀм атӀтӀу Ӏоф ягъӀшӀӀгъӀӀным кӀыдыхӀӀытагъӀу, тичылӀхӀм зӀхӀхӀӀ инхӀэр ащызӀхӀтӀӀхӀ».

культурӀмкӀӀэ и МинистерствӀӀэ 2023-рӀэ ильӀсымкӀӀэ ыгъӀӀӀфӀгъӀэ стипендиер фестивалым хӀӀӀжӀӀгъӀэ нӀбгыри 7-мӀэ яттыжыгъ.

— **ТишӀолгъыр анахӀ щыцӀӀрыӀоу кӀӀӀӀцыкӀӀхӀм ыкӀи ныбжыкӀӀхӀм я ДунӀэ фестивалӀу «Адыгеим ижӀогъӀожыгъӀхӀэр» зыфӀлорӀри зӀахӀхӀэ шӀыкӀӀм имызакъоу, онлайнкӀи зӀхӀӀӀгъагъ. СьӀд фӀдӀӀӀэ культурӀнӀэ зӀахӀхӀи амалышхӀохӀэр кӀеты, гъунӀпкӀӀэ анахӀ чыжӀӀхӀхӀри кӀызыӀуехы. МыгъӀ сьӀд фӀдӀӀ кӀӀралыгъоха фестивалым хӀӀӀжӀагъӀхӀэр?**

— Урысые ишӀолгъыр зӀфӀшхӀафхӀм ямызакъоу, ӀӀкӀыб кӀӀралыгъуимӀэ ятворческӀэ купхӀэр ащ хӀӀӀжӀагъӀх. Иорданием, Израиль, АбхӀазым, Армением, Белоруссием, апӀрӀу – Танзанием, Ливан, Мозамбик яныбжыкӀӀхӀм зышӀаушӀыгъ. ЗӀкӀӀмкӀи зыкӀӀзыгъӀӀӀгъуагъӀхӀэр нӀбгырӀэ 552-рӀэ хъуштыгъ, 67-р — ӀӀкӀыбым, 103-р — шӀолгъырхӀм, 382-р Адыгеим яныбжыкӀӀэ сӀнаушых. ДжӀащ фӀдӀу фестивалым дакӀоу кӀӀӀӀцыкӀӀхӀм ыкӀи ныбжыкӀӀхӀм яӀӀшӀагъӀхӀм якӀӀгъӀӀӀӀгъонӀи зӀахӀӀгъагъ.

Гала-концертыр кӀӀӀӀ паркым шыкӀуагъ. Ащ нӀмыкӀӀу апӀрӀу мы фестивалым зы шӀпхӀакӀӀэ гъӀшӀӀгъон щыдгъӀӀагъ. ОрдӀ кӀӀзыӀо, зыкӀӀзыгъӀӀагъо зышӀоигъӀохӀм, «зӀлухыгъӀэ микрофон» зыфӀлорӀӀэ акцием диштӀу, ащ фӀдӀэ амал аратыгъ. ЯмӀкӀамӀхӀэр флешкӀхӀм атӀтӀу компьютерым кӀыдалхӀӀӀти, пчӀгум кыхӀхӀӀӀ кӀӀӀӀцыкӀӀхӀм ордӀхӀэр кӀӀӀӀӀӀгъӀх. Ащ фӀдӀу зӀпымыоу сыхӀатрӀэ кӀогъӀэ концертым паркым дӀсыгъӀэ зыгъӀпсӀафӀлохӀэр, хӀакӀӀхӀэр еплӀыгъӀх.

— **ТиреспубликӀэ имызакъоу нӀмыкӀ шӀолгъырхӀми ащызӀхӀӀӀрӀэ культурӀнӀэ ӀофтхӀабзӀхӀм Адыгеим итворческӀэ купхӀэр ахӀлажӀӀх. АнахӀӀу кӀахӀӀцыгъӀхӀм ягъуӀу кӀытфӀшӀыба.**

— ЛъӀпкӀ проектӀу «КультурӀм» игъӀӀӀӀӀӀ диштӀу КъыблӀэ ыкӀи Темыр-Кавказ федералӀнӀэ шӀолгъырхӀм, ДонецкӀэ ыкӀи ЛуганскӀэ народнӀэ республикӀӀхӀм, ХерсонскӀэ ыкӀи ЗапорожскӀэ хӀӀхӀхӀм ятворческӀэ купхӀэр зыхӀӀӀжӀӀгъӀхӀ Урысые фестиваль-зӀӀӀӀкӀокум

ӀӀпӀӀӀӀхӀэр, этнографхӀэр, шӀӀӀныгъӀӀӀжӀхӀэр зӀзыпхыгъӀэ проект хӀӀӀӀмӀтӀу ар хъуӀгъ. ШӀолгъыр 68-рӀэ ащ хӀӀӀжӀагъ. ДышӀӀидӀр агъӀфӀдӀӀӀ Адыгеим ичӀытх хӀзыдыкӀыгъӀэ ӀӀпӀӀӀӀӀӀу щытхъур кӀӀӀӀжыгъ, тишӀолгъыр ыцӀӀэ чыжӀӀу агъӀлугъ.

— **ТапӀэ илгъ проектхӀм, культурӀм ыльӀныкъокӀӀэ кӀытпыщылгъ ӀофтхӀабзӀхӀм ащыцӀу зыцӀӀэ кӀепӀон илгъкӀыштыр.**

— Ионыгъом и 29-м «ДжӀагуакӀо» зыцӀӀэ фестиваль-кӀӀгъӀӀӀгъонӀыкӀӀэ зӀхӀӀӀӀӀт. АдыгӀ джӀегур зезышӀӀу, икубзыпӀӀэ итӀу, ар зӀрӀӀӀӀӀӀӀӀм идӀгъуӀгъӀэ зыӀӀэ ильӀӀу хъатиякӀом ар фӀгъӀхыгъӀгъӀт. ХъатиякӀо-джӀагуакӀохӀм ясӀнаушыгъӀэ нахыпӀӀм чыжӀӀу Ӏуштыгъ. АдыгӀ джӀегур зепӀӀӀӀӀм шӀпхӀӀэ гъӀӀӀфагъӀэ хӀӀыгъ. ЗӀӀӀӀкӀоку хӀмылӀӀу апӀрӀэ зӀахӀхӀэр тшӀышт. Ар УлапӀэ дӀт культурӀм и УнакӀӀӀ шӀиредгъӀӀӀӀӀт. ТӀхъутӀмыкӀоӀэ, ШӀуджӀӀӀн, КрасногвардейскӀэ, КошхӀӀӀӀ районхӀм, АдыгъӀӀӀӀ кӀарыкӀырӀэ джӀагуакӀохӀм гъусӀхӀэр яӀӀхӀу джӀегу пычыгъӀохӀэр фестивалым кӀышӀагъӀӀӀгъоштых. СьӀд фӀдӀагъа адыгӀ джӀегур, сьӀд фӀдӀэ хӀабзӀхӀэр щызӀрахӀӀӀтыгъӀхӀа? АхӀэр ӀофтхӀабзӀӀэ гъӀшӀӀӀгъонӀыгъӀх, ау бӀмӀэ ашӀӀжыкӀхӀӀрӀп. ГушӀӀӀм пае, кӀӀбӀртӀӀэ шӀӀӀныгъӀӀӀжӀӀу, усакӀоу ыкӀи тхӀакуло Нало Заур адыгӀ джӀегум хӀӀыгъӀӀ нӀбгырӀэ 18 кӀыхигъӀӀштыгъ. ХъатиякӀом нӀмыкӀӀу, кӀамылапшӀи, ежыуакӀуи, кӀӀпсӀрыкӀуи, ныбӀэ кӀоцӀкӀӀэ гушӀӀӀӀӀӀхӀхӀри (чревовещатели), тхыдӀӀуати – хӀмытыжыгъӀӀэ щыӀӀп. ДжӀащ фӀдӀу ӀӀӀӀӀӀӀӀӀӀм, нысӀкӀышым, блӀгъӀӀафӀом, кӀӀшӀӀӀӀӀӀӀм шӀпхӀӀэ гъӀӀӀфагъӀэ апылӀӀу ащызӀшӀуахыштыгъӀэ ӀофтхӀабзӀхӀэр зӀфӀшхӀафыгъӀх ыкӀи гъӀшӀӀӀгъонӀыгъӀх. АхӀэр цыфхӀм ядгъӀшӀӀжыныр, тыхӀӀбӀӀэ шӀагъӀохӀэр кӀӀтыухъумӀнхӀэр типшӀӀрылгъ. ХъатиякӀор зӀрӀегушӀӀӀрӀм, жӀабзӀу Ӏулым, цыфхӀэр зӀригъӀӀӀӀӀӀӀгъӀхӀм бӀ ялӀытыгъӀэр. А лъӀныкъомкӀи джӀагуакӀохӀм тыналӀ атӀтыштыгъ. ЕтӀани, хӀти кӀызырӀӀӀӀӀрӀм тетӀу щымытыным пае, джӀагуакӀом иинститут зыфӀдӀагъӀмкӀӀэ Ионыгъом и 13-м ЛъӀпкӀ музейм зӀлухыгъӀэ лекцихӀэр щызӀхӀтӀӀхӀ. ШӀоигъонӀыгъӀэ зыӀӀхӀэр ӀофтхӀабзӀм хӀӀӀжӀӀӀӀӀ алӀӀкӀыштыгъ.

— **Джыри зы хъуӀгъӀ-шӀагъӀэ лъӀшӀу тыпаплгъӀ. Ар адыгӀ къуае ифестивалӀу Ионыгъом и 16 – 17-м МыекӀонӀэ районым**

ТЫДИ ЩЭШЛЭТЫХ

**ит Дахьо гъэхъунэм
щылоцтыр ары. А мафэхэм
сид фэдэ Иофтхъабзэхэ
зэхашцхэр?**

— Адыгэ къуае ифестиваль анахь мэфэклъ шъхалэу тилэхэм ащыц хъугъэ. Зэрэтихабзэу, ар зэрифэшъуашэу редгэклоклышт. Концертхэр, мастер-классхэр, лэпласэхэм якъэгъэлъэгъонхэр, зэнэкъокъухэр мэфэклъ программэм хэтыштых. Зэлашэрэ жъуагъохэм ащыцэу мызэгъэгум фестивалым къырагъэлъэгъагъэхэр Хъажьырэкъо Султан (нахьыбэм зэрэшэрэ Султан-Ураган), Мыгу Айдэмыр, Лъачэ Альберт.

Къэралыгъо къэшъокло академическэ ансамблэу «Налмэсым» флешмобэу «Удж хъурай» егъэхъазыры, ащклэ фестивалыр зэфашьыжышт. Титворческэ купхэри мы мэфэклъ зэхэхъэм хэлэжъэштх. Дахьо гъэхъунэм, фестивалым пылъ шапхъэхэм адиштэу, районхэм къарыкыхэрэм шагу зэлухыгъэхэр щэгъэпсыштых, адыгэ къуаер изыхыштхэр,

мастер-классхэр къэзытыштхэр къыздашэштх. Къуаер зыщыгъэфедэгъэ лъэпкъ шхыныгъо зэфэшъхъафхэм якъэгъэлъэгъуаплэхэм Иоф ашлэшт. Блэкыгъэ илъэсхэм анахь къое иныр изыхырэм фестивалым ыцлэ къыщыралощыгъ, мызэгъэгум адыгэ къуаер зышхыштхэр зэрагъэнэкъокъуштых. Адыгеим ыцлэ джащ фэдэ Иофтхъабзэ инхэмклэ мэлэу, тишэн-хабзэхэр, тикультурэ къэтыухъумэнхэмклэ ахэм яшлогъэшхо къэкло.

Джыри зигугъу къэсшымыс сшоигъор «Кавказыр орэмамыр» зыфилорэ фестивалыр Юныгъом и 14—15-м —Черкесскэ, культурэм ыкли спортым яфестиваль Юныгъом и 16 —17-м Ставрополь ащыклоцхэр ары. Лъэпкъ оредым икъэралыгъо ансамблэу «Исламыер» ахэм ахэлэжъэшт. Арышъ, гъемафэм фэдэу, бжыхъэри культурэ Иофтхъабзэхэмклэ баишт.

Дэгущылагъэр: ТЭУ Замир.

Сурэтхэр: АР-м культурэмклэ и Министерств.

Адыгэ тарихьым игъэзэшлэ шъхалэхэр

АР-м гъэсэныгъэмрэ шлэныгъэмрэклэ и Министерствэ, АР-м лъэпкъ Иофхэмклэ, лэклиб къэралхэм ащыпсэурэ тилъэпкъэгъухэм адырлэ зэпхыныгъэхэмклэ ыкли къэбар жугъэм иамалхэмклэ и Комитет, гуманитар ушэтынхэмклэ Адыгэ республикэ институтэу Т. Клэрашэм ыцлэ зыхьырэ зэдагъэхъазырыгъэ шлэныгъэ-практическэ конференциеу «Актуальные проблемы адыгской истории» зыфилорэр Юныгъом и 12-м институтым щыкыуагъ.

Сурэтхэр: А. Ишъын.

Зигъо Иофыгъо инхэм япхыгъэ конференциер зэдызэрашагъ шлэныгъэлэжъхэу Ацумыжъ Казбекрэ Пэнэшъу Аскэррэ. Иофтхъабзэр шлуфэс псалъэклэ къызэлэу-хыгъ тарихьымклэ шлэныгъэлэжъхэу Ацумыжъ Казбек. Конференцием Къэбэртаем, Краснодар, АКЪУ-м, МКЪТУ-м къарыкыгъэхэр ыкли Адыгэ республикэ институтэу Т. Клэрашэм ыцлэклэ щытым Иофышлэхэр зэрэхэлэжъэхэр ащ кылуагъ. Ежъ Казбек апэрэ докладэу «Историческая наука в Республике Адыгея: достижения, проблемы и перспективы развития» зыфилорэр къырилотыкыгъ. Адыгэ тарихьым гъогушхо къызэрикыгъэр, ар ллэшлэгъу чыжъэхэм къызэрэащэжъэрэр, уахътэм дэклуатэзэ пкъы зэригъотыгъэр клигъэтхыгъ. Адыгэ тарихьыр цылэ хъунымыклэ анахь мэхъанэ зилагъэр адыгэ лъэпкъым къэралыгъо гъэпсыклэр зигъотыгъэ 1922-рэ илъэсыр арэу ылытагъ. Лъэпкъым епхыгъэ шлэныгъэ лъэныкъуабэр гъэунэфыгъэнымыклэ ыкли зэгъэшлэгъэнымыклэ 1925-рэ илъэсым «Общество изучения природы и адыгской истории» ылоу Адыгеим щызэхашъагъэм Иофышхо зэрилэжъыгъэр, археологием Иофышхоу дашлагъэм, адыгэр зыгъэлъэпкъыр лъэныкъохэу адыгэ гъэлъыгъэр, намысыр, шэн-хабзэхэр, адыгэхэм шлэныгъэ-гъэсэныгъэр къызэрэфэ-кыуагъэр, лъэпкъыр ищыгъын-шъуашэкли, игъэпсыклэ-шыклэкли, идунэе гурылуа-клэкли, илэшэ зехъаклэкли, илыгъэ хабзэкли бгъэшлагъоу, нэмыклъ цыф лъэпкъхэмклэ щысэтэхыплэу зэрэщытыгъэр игушылэ щыклигъэтхыгъ. Уахътэр къэуцурэп, пшъырэп, ренэу макло, лъэкыуатэ. Джа охътэ зэфэшъхъафхэм адыгэ тарихьыр зэрэхъулагъэр къырилотыкыгъэу конференциер гъэпсыгъагъ.

Непэрэ мафэхэм адыгэ тарихьым Иофыгъо инэу къыпыщылъхэр зэхэзыфы-хэу, ахэмклэ гъэзагъэу тарихъ гупшы-сэхшо зыхэлъ Иофшлагъэхэр зилэу ыкли къызлэкклэу, тарихъ шлэныгъэхэмклэ докторэу, гуманитар ушэтынхэмклэ Адыгэ республикэ институтэу Т. Клэрашэм ыцлэклэ щытым этнологиимклэ иотдел Иофышлэ шъхалэу Хьоткъо Самир инаучнэ Иофшлагъэ пэпчэ уигъэразэу, акъыл лушыгъэ ин зэрэкъолъыр ыкли къызэригъэлъагъорэр, «Адыги» зыфилорэ итхылуэу къыдигъэкыгъэр шлэныгъэ къэклоплэ инэу зэрэщытыр, джыри ятлонэрэу къызэрэклэлъыкылоцтыр Ацумыжъ Казбек игушылэ щыхыгъэу-нэфыкыгъ.

Шлэныгъэлэжъ-академикэу Шэуджэн Асхъад адыгэ тарихъ лъапсэр ыгъэпытэу тхылытлы ин «Адыги» ылоу, ижъ-ижъы-

жъым къыщэжъэу, джырэ мафэ-хэмклэ клэкыжъэу, къызэрэдигъэкыгъэр дэгъуклэ фильэгъу. А зэклэм къаушыхъаты щылаклэр зы чыплэ зэрымтыр, хахъомэ, зэхъокымэ, зыкыилэтызэ, ыпэклэ зэрэ-лъыкыуатэрэр.

Социологиэ шлэныгъэхэмклэ докторэу, профессорэу, РАН-м социологиимклэ Иинститут инаучнэ Иофышлэ шъхалэу Хъагъур Айтэч гушылэу «Бывшая и нес-бывшая в судьбе казаков и черкесов» зыфилорэр, къэзэкъ-черкес зэфыщытыклэ-шыклэхэр, ахэр зэклэ тарихьыр лъыз-гъэклэуатэхэу, цыф лъэпкъхэр зыушэтхэу ыкли зэзгъэлъыжъхэу зэрэщытыр къы-рилотыкыгъ.

Зэлуклэхом зигупшысэ хэзгъэлэжъэмэ зышлоигъо нэбгырэ 30-мэ лъэлухэр ыкли Иофшлагъэхэр къарагъэхъыгъагъэх, конференцием нэбгырэ 20 фэдиз хэлэжъагъ. Адыгэ-урыс зэфыщытыклэхэр тарихъ куу чыжъэм зэрэпхырыкыхэрэр, лъэпкъ пэпчэ ышъхъэ къыгъэгъунэн ыкли игупшысэ уахътэм зэрэхъулэрэр, апэрэ адыгэ просветителхэм ыкли шлэныгъэ-лэжъышхо губзыгъэу Нэгъумэ Шорэ ялъэужышлу адыгэ тарихьым чыплэшлу зэрэщырылэр, уахътэм къыгъэуцурэ Иофыгъошхохэр лъэпкъым къыхэкыгъэ губзыгъэхэм зэшлохыгъэнхэр къызэрагъэ-псынклагъэр къылотыкыныхэмклэ къаушы-хъатыгъ.

Иван Грознэм ыпэклэ щылэгъэ уахътэм ихъугъэ-шлагъэхэм адыгэхэр зэрэхъу-лагъэхэр, адыгэхэр ежъ яшлоигъоныгъэклэ Урысыем зэрэгоуцагъэхэм мэхъанэу илагъэр, зэо зэфэшъхъафхэр зыщызэ-пымыурэ уахътэми, ахэм ахэт цыф лъэпкъ зэфэшъхъафхэр зэрэщызэ-кырыпльыжъхэрэр, уасэ зэрэщыратыжъ-рэр къашыгъэу къылотыкыныхэм щакла-гъэтхыгъ. Адыгэхэр лъэныкъуабэклэ нэмыкхэм щысэшлу зэрэфэхъуштыгъэхэр, уужым, плалэу тешлэжъыгъэу, а шэнышлу-хэр — лыгъэ имыкыкылыр, гъэпсыклэ-шыклэр, къэрары, зэфагъэр, хыагъэр, нэмыкхэри цыф лъэпкъхэм азыфагу иль урыс-къэзэкъ-адыгэ зэфыщытыклэхэр зыгъэпытэгъэхэу зэрэщытыр конферен-цием къыщыралотыкыгъ. Къэралыгъо гъэпсыклэр зэрагъотыгъэм имэхъанэ ыкли непэ ащ епхыгъэ Иофыгъуабэр зэшлохыгъэ зэрэхъухэрэр шлэныгъэ-лэжъхэу Къудаекъо Светланэ, Жадэ Зуриет, Хьоткъо Самир, Къожъ Заурбэч, Емтыль Разыет, Шъаукъо Асфар, Къуеко Асфар ягушылэхэм къахъыгъ. Адыгэ тарихъ гъогушхом рыплъэжъхэзэ ащ шлоу, зэфагъэу, шъыпкъагъэу хэлъым хэгъэхъогъэн ыкли пкъы пытэу псыхъэгъэн зэрэфаер клагъэтхыгъ.

МАМЫРЫКЪО Нуриет.

АДЫГЭХЭР

Ау щыІэх нэмыкІхэр, ямыжъо нэнчыи
Макъэу пыІукІрэр лъэхъэнэ жъынчэу!

«Адыгэхэр» зыфилорэ тхылъэу то-

1. «Адыгэхэм якъэхъукIэ итарихъ фэгъэхьыгъэу лъэпкъ тхыдэмэ къаIуатэрэр»;
2. «Дин шIошхъуныгъэу адыгэхэм яIэр», шъхьафэу «Адыгэхэр ыкIи быслъымэн диныр» зыфиIорэ едзыгъо тхыгъэр, аш

Авторым ыгъэфедэгъэ литературэр тхылъым икӀаухым кыщытыгъ. ТомитӀум годзагъу «ШӀуджӀн МосӀэр ГоцӀуна-ерӀ зыукӀыгъэхэм атырашӀыхъгъэгъэ хыкум процессым иматериалхэр кӀэ-тыгъэх. Ар кӀуаджӀу ХъакурынӀхъаблӀ 1926-рӀ илӀӀасым ищӀлӀ мазӀ и 13-м кыщыублагъу и 19-м нӀс щырекӀокӀы-гъагъ.

Шэуджэн Асхьад Хьазрэт ыкӊор — Урысыем шӊэныгӊэхэмклӊ иакадемие иакадемик, биологие шӊэныгӊэхэмклӊ доктор, профессор, Урысые Федерацием изаслуженнӊ шӊэныгӊэлӊж, агрохимием ыльӊэныкӊоклӊ УФ-м ишлухьафтынӊу Д. Н. Прянишниковым ыцӊӊ зыхьырым илауреат, УФ-м апшӊэрӊ гӊӊӊэныгӊэмклӊ иофышӊӊ гӊӊшлуаг, Адыгӊ Республикӊм имӊкӊумӊӊ хьызмӊт изаслуженнӊ иофышӊӊ, Адыгӊ Республикӊм и Кӊӊралыгӊо шлухьафтын илауреат, Пшызӊ иофшӊӊэнымклӊ и Плыхьужь.

Тарихь шлэныгъэхэмклэ доктор.
Сүрэтыр: А. Іэшъын.

ТидзэкӀолӀхэм тафэгумэкӀызэ

МыекӀопэ къэзэкӀ отделым ия 34-рэ шӀушӀэ лӀпылӀгъу хӀушӀхьафыкӀыгъэ дзэ операцием хӀлажӀэрэ дзӀклӀолӀхӀу Херсонскэ ыкӀи Запорожскэ лъэныкӀохэм ащӀлӀхэм афащӀагъ. 2023-рэ илъэсым Юныгъом и 2-м къыщегъэжьагъэу и 5-м нӀс конвоир гъогъу тетыгъ.

ЗичӀэзыу кӀогъум афащӀагъэхэм ащӀыц гъогъу хьылӀхӀэм ахӀкӀырӀ автомобилӀу «Нива» зыфилорӀэм фӀдӀу 2, зыр депутатхэм я Совет ыкӀи МыекӀопӀэ районым

икъӀзӀэкӀхэм ямылӀкुकӀэ къащӀафӀыгъ. Джаш фӀдӀу тонни 7,5-рэ хъурӀэ шӀушӀэ лӀпылӀгъоу тидзӀклӀолӀхэм афащӀагъэм хӀхьагъэх: нӀбгырӀэ гъӀнӀфагъэхэм апае

посылкӀэхэр, маскировочнӀэ хьытыухэр, псӀу зашӀохэр, генераторхэр, пхӀэ-зӀпыххэр, автомобилхэм апае гъӀсты-ныпхӀэхэр ыкӀи ахӀлхьӀэрэ пкыгъохэр, псӀолӀэшӀ материалхэр, гъомылӀпхӀэ зӀфӀшӀхьафхэр, нӀмыкӀхӀэри.

ХӀушӀхьафыкӀыгъэ дзӀэ операцием хӀлажӀэхэрэм шӀушӀэ лӀпылӀгъур афӀ-зыщӀагъэхэр МыекӀопӀэ къэзэкӀ отделым иатаманӀу Александр Даниловыр, ДжӀджӀэ районым икъӀзӀэкӀхэм яатаман-хӀу Виктор ыкӀи Владимир Гречка, Адыгеим икъӀзӀэкӀ ныбжыкӀэм я Союз итхьаматӀу Екатерина Загоруйко, къӀ-зӀэкӀхӀу Евгений Лапиныр ыкӀи Николай Волковыр.

ЛӀпылӀгъур аугъоиным ыпӀкӀэ дзӀекъу-лыкӀушӀхэм ящыкӀагъэр зӀрагъашӀэ. Угъоиным зӀрӀеспубликӀу кыхӀлажӀэ. Краснодар краим ит АпшеронскӀэ, Шыт-хьӀлӀ ыкӀи Мостовской районхэм ащӀыпсӀухэрэм, япредпринимательхэм, яугафӀкӀохэм лӀфтхьабзӀэм ялахьышӀу кыхӀалхьӀэ.

КъӀзӀэкӀхӀэр гъогъум мӀфищӀырӀэ теты-

гъэх, километрӀэ 2000 фӀдиз акӀугъ. А зӀклӀэри зыфӀашӀэр тӀухьумафӀохэм агу къыдащӀеным, тызӀракъотыр зӀхарагъӀ-шӀӀӀным пай.

— МыекӀопӀэ артиллерийскӀэ бригадӀэм ипӀащӀхэм ыкӀи ащ хӀтхӀэм садӀагушӀылагъ. Гушхуагъэ къытхьӀыпхьагъэр тидзӀ-клӀолӀхэм гугъӀлӀэшӀлӀхэр зӀрӀлӀхэр, зӀрӀчӀфхэр ары. Ахэр текӀоныгъэм фытегъӀпсыхьагъэх, нӀмыкӀӀуи хьун ылӀӀкӀыштӀп. Ахэм япшӀӀырьӀ агъӀ-цӀкӀӀӀфӀ, тӀ кӀымӀфӀ лъӀхьаным фӀдгъӀ-хьазырынхӀ — зыгъӀфӀбӀштхӀэ пкыгъо-хэр, чӀӀгъ-чӀӀлӀ фӀбӀхэр, окоп шӀф остыгъэхэр къафӀтщӀфынхӀэ фӀае, — хигъӀунафӀыкӀыгъ МыекӀопӀэ къэзэкӀ отде-лым иатаманӀу Александр Даниловым.

НепӀэ фронтым анахӀ ищыкӀагъэр тынаӀӀ атетыныр ыкӀи тадӀӀлӀпылӀхыр ары. АшхьыштӀым дзӀклӀолӀхэр щыкӀӀхӀэрӀп, ау тызӀрафӀэгумӀкӀырӀэм, тызӀрӀажӀэрӀм япхыгъӀу гушӀыӀӀ фӀбӀхэр зӀрӀытхӀгъӀэ писъмӀэхэр, кӀӀӀӀӀыкӀу сурӀтшӀыгъӀхэр залукӀӀхӀӀӀ, лъӀшӀу агу къыдӀецае.

Екатерина ЗАГОРУЙКО.

Адыгэ Республикэм иминистрӀхэм я Кабинет иунашӀу

Цыфхэм ясоциальнӀэ фӀӀо-фӀашӀӀхэм ягъӀцӀкӀӀн зӀрӀзӀхӀащӀагъэм фӀгъӀхьыгъэ Положениеу къӀралыгъо уплӀӀкӀуныр зӀрӀзӀшӀохыгъӀн фӀаер къызылӀотыкӀырӀэм зӀхьокӀыныгъӀхэр фӀӀшыгъӀнхэм фӀгъӀхьыгъ

ФедеральнӀэ законӀу N 248-р зытетӀу «Урысые Федерацием къӀралыгъо ыкӀи муниципальнӀэ уплӀӀкӀу-ныр зӀрӀзӀхӀащӀагъэм ехьылӀагъ» зыфилоу 2020-рэ илъӀсым бӀдзӀоогъум и 31-м къыдӀкӀыгъэм ия 23-рэ статья ия 10-рэ лӀхь ия 2-рэ подпункт, Адыгэ Респуб-ликӀэм и ЗаконӀу «Адыгэ Республикэм иминистрӀхэм я Кабинет ехьылӀагъ» зыфилоу N 24-р зытетӀу 1996-рэ илъӀсым чӀӀӀыогъум и 1-м къыдӀкӀыгъэм ия 1-рэ статья атегъӀпсыхьагъӀу Адыгэ Республикэм имини-стрӀхэм я Кабинет **унашӀо ешӀы:**

1. Адыгэ Республикэм и ЗаконӀу «Адыгэ Респуб-ликӀэм иминистрӀхэм я Кабинет ехьылӀагъ» зыфилоу N 24-р зытетӀу 1996-рэ илъӀсым чӀӀӀыогъум и 1-м къыдӀкӀыгъэм ия 1-рэ статья диштӀу Положениеу ыпшӀӀӀкӀӀэ зигугъу къӀтшӀыгъэм мыщ фӀдӀэ зӀхьокӀы-ныгъӀхэр фӀшӀыгъӀнхӀу:

1) а 1-рэ разделым:

а) я 2-рэ пунктыр мыщ тетӀу тхыгъӀнхӀу:

«2. КъӀралыгъо организациехӀу ыкӀи унӀе пред-принимательхӀу цыфхэм ясоциальнӀэ фӀӀо-фӀашӀӀхэм ягъӀцӀкӀӀн фӀгъӀзӀагъэхэм ФедеральнӀэ законӀу

N 442-р зытетӀу «Урысые Федерацием щыпсӀурӀэ цыфхэм ясоциальнӀэ фӀӀо-фӀашӀӀхэр зӀрагъӀцӀкӀӀхӀэрӀм ехьылӀагъ» зыфилоу 2013-рэ илъӀсым тыгъӀгъӀазӀэм и 28-м къыдӀкӀыгъэм, джаш фӀдӀу Урысые Федерацием инӀемыкӀ шӀӀпхӀэ правовой актхэм, Адыгэ Республикэм изаконхэм къагъӀуцӀрӀэ пшӀӀырьӀхэр аукохӀэ хьу-штӀп.»;

б) я 3-рэ пунктым хӀт гушӀыӀхӀу «Адыгэ Респуб-ликӀэм икъӀралыгъо хабзӀэ иуполномоченнӀэ гъӀцӀкӀӀӀо кӀулыкӀу» зыфилохӀэр «Адыгэ Республикэм игъӀ-цӀкӀӀӀо хабзӀэ иуполномоченнӀэ кӀулыкӀу» зыфи-лохӀэрӀмкӀӀэ зӀблӀхьугъӀнхӀу;

в) я 6-рэ пунктым хӀт гушӀыӀхӀу «Урысые Феде-рацием ихӀбзӀгъӀуцӀгъӀэ зӀхӀугъӀогъӀхӀэр» зыфилохӀэрӀм ачӀыпӀӀкӀӀэ «къыкӀӀӀыкӀорӀэ зӀхьокӀыныгъӀхэр хӀтхӀу» зыфилохӀэрӀм тхыгъӀнхӀу;

2) я III-рэ разделым:

а) я 2-рэ пунктым хӀт гушӀыӀхӀу «Адыгэ Респуб-ликӀэм икъӀралыгъо хабзӀэ игъӀцӀкӀӀӀо кӀулыкӀуухэм яофициальнӀэ Интернет-сайт» зыфилохӀэрӀм гушӀыӀхӀу «Адыгэ Республикэм игъӀцӀкӀӀӀо хабзӀэ икӀулыкӀуухэм

яофициальнӀэ Интернет-сайт» зыфилохӀэрӀмкӀӀэ зӀблӀ-хьугъӀнхӀу;

б) я 6-рэ пунктым хӀт гушӀыӀхӀу «Адыгэ Респуб-ликӀэм лӀфшӀӀӀнырӀэ социальнӀэ хӀхьоныгъӀмрӀкӀӀэ иминистрӀэ иунашӀо тетӀу» зыфилохӀэрӀм ачӀыпӀӀкӀӀэ гушӀыӀхӀу «Адыгэ Республикэм лӀфшӀӀӀнырӀэ соци-альнӀэ хӀхьоныгъӀмрӀкӀӀэ и МинистерствӀэ иунашӀокӀӀэ» зыфилохӀэрӀмкӀӀэ зӀблӀхьугъӀнхӀу;

в) я 16-рэ пунктым ия 2-рэ подпункт хӀт гушӀыӀхӀу «Урысые Федерацием ихӀбзӀгъӀуцӀгъӀэ зӀхӀугъӀогъӀхӀэр» зыфилохӀэрӀм ачӀыпӀӀкӀӀэ «къыкӀӀӀыкӀорӀэ зӀхьокӀыныгъӀхэр хӀтхӀу» зыфилохӀэрӀм тхыгъӀнхӀу;

3) гуадзӀу N 1-р мыщ игъӀсӀэ годзӀкӀӀӀм диштӀу шыгъӀнхӀу.

2. ОфициальнӀу къызыхаутырӀэ мафӀэм къыщыубла-гъӀу мы унашӀом кӀуачӀӀэ илӀ мӀхьу.

Адыгэ Республикэм иминистрӀхэм я Кабинет и ТхьаматӀу КӀӀРӀЭЩӀ Анзаур

къ. МыекъуапӀ, шышӀхьӀӀум и 31-рэ, 2023-рэ илъӀс
N 197

Футбол

«Кавказыр» апэрэ чыплэм щыт

Адыгеим и Лышхъэ ишлұхъафтын зэрыль зэнэкъокъум кыдыхэлъытэгъэ ешлэгъухэм уяплъынклэ нахь гъэшлэгъон мэхъу. Зэнэкъокъум иапэрэ къеклокыгъо ыклэм фэклуагъ.

Ешлэгъоу илагъэхэм очко ащычлэзымынэгъэ закъор Красногвардейскэ районым икомандэу «Кавказыр» ары. Блэкыгъэ я 8-рэ турым ар «Кошхъаблэм» дешлагъ ыкIи 2:1-у теклоныгъэр кыдыхыгъ. Ігуаор къалапчъэм дэзыдзагъэхэр Мэшлэкъо Маратрэ Тагир Страценкэмрэ, кошхъаблэхэм — Къонэ Амир. Зэлуклэгъум иешлэкIо анахь дэгъухэу кыхагъэщыгъэх Мыкъо Абрекрэ Джыгунэ Арсенрэ.

Командэу «Мыекъуапэ» зыфиорэр Джэдждэ районыр къэзыгъэлъэгъорэ «Сириусым» 2:0-у теклуагъ. «Тэхъутэмыкъуаер» «АГУ-м» дешлэнэу щытыгъ, ау ешлэгъум къеклоллагъэп, ащ кыхэкIыклэ апшэрэ еджаплэм икомандэ 3:0-у теклоныгъэр фагъэшъошагъ. «Тэхъутэмыкъуаер» джыри зэ ешлэгъум кыземы-

кIуалэкIэ турнирым хагъэкIышт. Шэуджэн районым икомандэу «Нартым» ар къехулагъ. «Адыгэкъалэр» «Чэчэнаим» теклуагъ, пчъагъэр — 3:2.

Командэхэр зыдэщыт чыплэхэр ыкIи очко пчъагъэу рагъэкъугъэр:

1. «Кавказ» — 21.
2. «Кошхъабл» — 15.
3. «Чэчэнай» — 12.
4. «Адыгэкъал» — 12.
5. «АГУ» — 12.
6. «Урожай» — 9.
7. «Мыекъуапэ» — 6.
8. «Сириус» — 6.
9. «Нарт» — 3.

Ионыгъом и 14-м «Урожаймрэ» «Мыекъуапэрэ» поселкэу Тульскэм щызэлуклэщтых.

Урым-рим бэнаклэр

Тиспортсмен теклоныгъэр кыдыхыгъ

Мы спорт лъэккымкIэ Урысыем ия XI-рэ Кубок икыдэхын фэгъэхыгъэ зэнэкъокъухэр Нижегородскэ хэкум икълэу Бор щыклуагъэх.

Олимпийскэ чемпионэу, СССР-м спортымкIэ изаслуженнэ мастерэу А.И. Пэфыфым ишлэжъ зыцагъэлъэплэгъэ турнирым зыныбжы илъэс 18-м шомыкыгъэхэр хэлэжъагъэх.

Къэралыгъом испортсмен анахь лъэшхэм заушэтыгъ. Ахэм ащыщыгъ Адыгеим щыщ Абдэкъо Зубер. Киллограмм 51-мэ нэс къэзыщэхыхэрэм якуп ар щыбэнагъ. Олимпийскэ резервым испорт еджаплэ итренерхэу Ахмед Гаджимурадовымрэ Цлэгъошлу Адамрэ агъэсэрэ спортсмен ныбжыкIэр кIын кышымыхъоу финалым нэсыгъ. Ащ щылуагъ Чэчэн Республикэм иллыкIоу Ризван Яхиевым. Адыгеим ибатыр нахь лъэшэу кычлэкIыгъ, зэнэкъокъум апэрэ чыплэр кышыдыхыгъ.

Зэхэзыщагъэр ыкIи кыдэзыгъэкIырэр:
АР-м лъэпкъ ІофхэмкIэ, ІэкIыб къэралхэм ащыпсэурэ тилъэпкэгъухэм адырIэ зэпхыныгъэхэмкIэ ыкIи къэбар жъугъэм иамалхэмкIэ и Комитет
Адресыр:
385000
къ. Мыекъуапэ,
ур. Крестьянскэр, 236

Редакциер зылдэщылэр:
385000,
къ. Мыекъуапэ,
ур. Первомайскэр, 197.
Телефонхэр:
приемнэр:
52-16-79

Редакцием авторхэм къаIихырэр А4-кIэ заджэхэрэ тхьапэхэу зипчъагъэкIэ 5-м емыхъухэрэр ары. Сатырхэм азыфагу 1,5-рэ дэлъэу, шрифтыр 12-м нахь цIыкIунэу щытэп. Мы шапхэхэм адимыштэрэ тхыгъэхэр редакцием экIегъэкIожыхь.
E-mail: adygvoice@mail.ru

Зыщаушыхъатыгъэр:
УФ-м хэутын ІофхэмкIэ, телерадиокъэтынхэмкIэ ыкIи зэлъыІэсыкIэ амалхэмкIэ и Министерствэ и Темыр-Кавказ чыплэ гъэлорышланI, зэраушыхъатыгъэ номерыр
ПИ №ТУ23-00916

Зышыхаутырэр
ОАО-у
«Полиграф-ЮГ»,
385000,
къ. Мыекъуапэ,
ур. Пионерскэр,
268

ЗэкIэмкIи пчъагъэр
4155
Индексхэр
П 4326
П 3816
Зак. 1524

Хэутыным узщыкIэтхэнэу щыт уахътэр
Сыхъатыр
18.00
ЗыщыкIэтхэгъэхэу уахътэр
Сыхъатыр 18.00

Редактор шъхъаІэр
Мэшлэкъо С. А.

Редактор шъхъаІэм игуадзэр
Тэу З. Дз.

ПшъэдэкIыжъ зыхырэ секретарыр
Тхьаркыохъо А. Н.